

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

PS – NKWR.431.2.22.2025.EK

Pan
Marcin Blaszcak
Dyrektor
Placówki opiekuńczo –
wychowawczej typu
rodzinnego „Przystań”
w Składowicach

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Wrocław, dnia 15 lipca 2025 r.

I. Informacje organizacyjne:

Jednostka kontrolowana:	Placówka opiekuńczo – wychowawcza typu rodzinnego „Przystań” w Składowicach
Kierownik jednostki kontrolowanej:	Od 1 kwietnia 2024 r. do 28 kwietnia 2025 r. - Marcin Błaszczak (akta kontroli str. 35)
Zakres kontroli:	Przestrzeganie standardów opieki i wychowania, praw dziecka oraz zgodność zatrudniania z wymogami kwalifikacyjnymi. Okres objęty kontrolą: od dnia 1 kwietnia 2024 r. do dnia 28 kwietnia 2025 r.
Podstawa prawna kontroli:	art. 122 i art. 186 ust.1 pkt 3 lit. b ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej ¹ ; Plan kontroli Wojewody Dolnośląskiego na I półrocze 2025 r. z dnia 20 grudnia 2024 r.
Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych:	28 kwietnia 2025 r. – 25 maja 2025 r.
Kontrolerzy:	1. Edyta Kubicka, główny specjalista, upoważnienie nr 167 z dnia 14 kwietnia 2025 r., sygn. PS-NKWR.0030.167.2025.EK; 2. Joanna Laskowska, inspektor wojewódzki, upoważnienie nr 168 z dnia 14 kwietnia 2025 r., sygn. PS- NKWR.0030.142.2025.EK. (akta kontroli str. 7 - 8)

¹ t. j. Dz. U. z 2025 r. poz. 49, dalej zwana „ustawą”

II. Ocena kontrolowanej jednostki:

W zakresie działalności jednostki podlegającej kontroli wydaje się ocenę pozytywną pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, a jej uzasadnieniem jest ustalony stan faktyczny i prawny. Możliwą przyczyną wystąpienia nieprawidłowości było nieprzestrzeganie lub niewłaściwa interpretacja obowiązujących przepisów prawa. Stwierdzone nieprawidłowości nie spowodowały skutków w zakresie ostatecznej realizacji zadań.

III. Ustalenia kontroli:

Postępowanie kontrolne przeprowadzono na podstawie udostępnionej dokumentacji merytorycznej realizowanych zadań, oświadczeń złożonych do protokołu przez dyrektora jednostki, dokumentacji potwierdzającej kwalifikacje zawodowe osób pracujących z dziećmi oraz indywidualnych rozmów z wychowankami. Kontrola została odnotowana w książce kontroli jednostki pod numerem 1/2025.

Placówka opiekuńczo – wychowawcza typu rodzinnego „Przystań” w Składowicach² z siedzibą Składowice 6, 59 – 300 Lubin, działa na podstawie decyzji Wojewody Dolnośląskiego nr PS.IA9013/13/08 z dnia 7 lutego 2008 r. ze zmianami. Jest placówką publiczną Powiatu Lubińskiego. Szczegółowe zadania jednostki określał Regulamin Organizacyjny³, stanowiący załącznik do uchwały Nr 193/2024 Zarządu Powiatu Lubińskiego z dnia 18 września 2024 r. W Regulaminie określono jej typ jako rodzinny.

W dniu kontroli w ewidencji Domu wpisanych było 10 wychowanków, w wieku od lat 3 do 15. W okresie objętym kontrolą 2 dzieci zostało umieszczonych w Placówce na podstawie zezwolenia, o którym mowa w art. 95 ust. 4a ustawy.

(akta kontroli str. 33, 44)

Placówka znajduje się w miejscowości Składowice w budynku nieistniejącej już szkoły podstawowej, który jest własnością gminy wiejskiej Lubin. Zajmuje cały parter. W koło posesji do dyspozycji wychowanków znajduje się ogrodzony teren zielony, z drewnianym domkiem do zabawy dla dzieci oraz miejscem na grilla i z huśtawką ogrodową. W Placówce dla podopiecznych przeznaczone były cztery pokoje, kuchnia, jadalnia, dwa przedpokoje (mniejszy w pierwszej części domu i większy w drugiej części) oraz trzy pomieszczenia sanitarne:

² Dalej zwana „Placówką”, „Domem”

³ Dalej zwany „Regulaminem”

- 1 mała z kabiną prysznicową z bezpośrednim wejściem z mniejszego przedpokoju, użytkowane na co dzień;
- 1 duża łazienka usytuowana na końcu budynku po prawej stronie, z wejściami z ostatniego pokoju dziewcząt, wyposażona w: 2 umywalki, 1 nieczynny prysznic ze zdekompletowaną kabiną prysznicową – bez drzwi, wannę, 1 toaletę;
- 1 duża łazienka usytuowana na końcu budynku po lewej stronie, z wejściami z ostatniego pokoju chłopców, wyposażona w: 2 umywalki, 1 nieczynny prysznic z zepsutym odpływem, 2 toalety.

Zatem dwa ww. pokoje dzieci były przechodnie, ponieważ z 3 toalet (2+1) usytuowanych w tych łazienkach korzystały wszystkie dzieci, także te z pozostałych pokoi. Prysznice nie były użytkowane z powodu usterek. Zgodnie z informacją pozyskaną w trakcie kontroli, zepsuty odpływ jednego z pryszniców wymaga kosztownej, długotrwałej i bardzo skomplikowanej naprawy i niegwarantującej sukcesu. Dodatkowo w łazienkach są problemy z ich ogrzaniem, a także z ciepłą wodą. Z wyjaśnień dyrektora wynika, że ciepła woda (bojlery znajdują się na przeciwnym końcu budynku) do tych pomieszczeń musi być bardzo długo spuszczana zanim dotrze do umywalek, pryszniców i wanny. Z tego względu, a w konsekwencji z powodów oszczędnościowych pomieszczenia te w znikomym zakresie są użytkowane, dzieci głównie korzystają w nich z toalet. Stwierdzono, że ilość łazienek (w tym prysznic, umywalk), umożliwiała korzystanie z nich w sposób zapewniający intymność, ale w związku z tym, że nie były one użytkowane z wyżej opisanych przyczyn, to ich liczba była niewystarczająca dla 10 wychowanków. Podopieczni korzystali z prysznicu znajdującego się w przedniej części budynku (z wejściem z mniejszego przedpokoju) i używali najczęściej umywalki znajdującej się w jadalni, myli tam ręce, zęby, nie tylko ze względu na jej położenie i ciepłą wodę, ale także z powodów czysto organizacyjnych i możliwości kontroli dzieci w obszarze higieny np. jamy ustnej. W łazienkach znajdowały się też pralki, a w jednej dodatkowo suszarka do ubrań, były to też miejsca w których suszono pranie na suszarkach sznurkowych. Wskazane jest zadbać by przynajmniej jedna z tych łazienek spełniała swoją rolę, więc tym samym dostosować ilość sprawnych pryszniców do ilości dzieci.

Pokoje dzieci były nie większe niż pięćoosobowe i wyposażone w: tapczany, szafy, szafki, komody, biurka. Pokoje były mocno wyeksploatowane, poza jednym, odremontowanym i wyposażonym w nowe meble w 2023 r. Ściany w pozostałych pokojach dzieci wymagały odmalowania, a meble wymiany. Mniejszy przedpokój wyposażony był w szafy, półki i komody i stanowił miejsce przechowywania ubrań, butów. Większy przedpokój wyposażony był w wersalkę, 3 pufy do siedzenia, regały na książki, szafy z drzwiami przesuwными (zaplecze

magazynowe), telewizor. Było to pomieszczenie rekreacyjne, w którym dzieci oglądały telewizor i również ono wymagało remontu. Było dość ciemne z powodu nikłego dostępu światła dziennego i znajdowało się w ciągu komunikacyjnym. Poza tym do dyspozycji wychowanków był pokój zabaw wyposażony w regały, stoliki, fotel, w którym zgromadzono mnóstwo zabawek, gier, pluszaków głównie dla młodszych dzieci. Wskazane jest z tego pomieszczenia usunąć zbędny, zepsuty i niewykorzystywany sprzęt (m.in. RTV, komputerowy). Jadalnia była miejscem spożywania posiłków, także odrabiania lekcji i spotkań. Był tu duży stół, krzesła, 3 lodówki oraz umywalka. Została ona odmalowana w miesiącu kwietniu 2025 r. W pełni wyposażonej kuchni (ostatni remont w 2009 r.) były zapewnione odpowiednie warunki do przechowywania i obróbki żywności, ponieważ wszystkie posiłki, tj. obiady, śniadania i kolacje przygotowywane były właśnie w tym miejscu. Pomieszczenia w Placówce były użytkowane przez dzieci, odpowiednio urządzone i czyste. Zastrzeżenia wzbudza jednak stan pomieszczeń, ich wyeksploatowane wyposażenie, stan dwóch łazienek i ich mała funkcjonalność, problemy z ciepłą wodą i ogrzewaniem tych miejsc. Z informacji uzyskanych podczas kontroli wynika, że ostatni remont Placówki był w 2020 r. i dotyczył wymiany instalacji elektrycznej oraz malowania, był wykonany przez właściciela budynku i na jego koszt – gminę wiejską Lubin. Wyposażenie natomiast poszczególnych pomieszczeń było zmieniane na przełomie lat 2015 – 2017. Pomimo uwzględniania corocznie środków finansowych w budżecie jednostki na polepszenie warunków bytowych i zgłaszanie ich corocznie przez dyrektora jednostki do organu prowadzącego, wypłacana dotacja jest pomniejszana o wnioskowane w powyższym zakresie kwoty, co uniemożliwia przeprowadzenie remontu i modernizację pomieszczeń.

(akta kontroli str. 29 – 32, 38)

Zgodnie z zapisem § 14 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej⁴, niezwłocznie po przyjęciu dziecka do placówki opiekuńczo – wychowawczej psycholog lub pedagog sporządza diagnozę psychofizyczną. Podczas kontroli stwierdzono, że pracujący u Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej psycholog opracowywał ten dokument, powstawał on w okresie do około miesiąca po przyjęciu dziecka do Placówki. Psycholog w celu opracowania diagnozy spotykał się z dzieckiem na terenie Domu. Diagnoza była aktualizowana co 2 - 3 lata, wówczas najczęściej dyrektor udawał się z dzieckiem do siedziby Organizatora. Przedstawione dokumenty zawierały analizę wszystkich obszarów wskazanych w § 14 ust. 3

⁴ t. j. Dz. U. z 2025 r. poz. 395, zwane dalej „rozporządzeniem”

i ust. 4 rozporządzenia, za wyjątkiem informacji odnoszącej się do „pracy z rodziną dziecka”. W tym obszarze mylnie zawierane były wskazania do pracy z dzieckiem, pomijając całkowicie aspekt sytuacji i funkcjonowania rodziny biologicznej i prowadzonej z nią pracy. Stanowi to uchybienie, które w przyszłości należy wyeliminować i wpisywać właściwą informację.

(akta kontroli str. 33, 39 - 43)

Zgodnie z § 15 ust. 1 rozporządzenia, wychowawca kierujący procesem wychowawczym, we współpracy z asystentem rodziny prowadzącym pracę z rodziną dziecka opracowuje plan pomocy dziecku, z kolei w myśl art. 99 ust. 1 ustawy dyrektor placówki opiekuńczo-wychowawczej może pełnić równocześnie funkcję wychowawcy.

W świetle ww. przepisów oraz art. 100 ust. 1 ustawy, dla dzieci opracowano plany pomocy dziecku, które zawierały wymagane rozporządzeniem elementy, tj.: cele i działania krótko oraz długoterminowe, określały cel pracy z dzieckiem w zależności od jego sytuacji, tj.: powrót do rodziny, umieszczenie w rodzinie przysposabiającej lub zastępczej albo przygotowanie do usamodzielnienia. Pierwszy plan był opracowywany na podstawie diagnozy psychofizycznej. Jego modyfikacja (zgodnie z § 15 ust. 5 pkt 1 rozporządzenia) następowała nie rzadziej niż co pół roku i była dokonywana po sporządzonej przez dyrektora ocenie sytuacji dziecka we współpracy z: przedstawicielami organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, psychologiem z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie z Lubina, asystentem rodziny lub przedstawicielem podmiotu organizującego pracę z rodziną (gdy taki był przydzielony rodzinie), rodzicami biologicznymi. Plany pomocy dziecku były zatem tworzone we współpracy z asystentem rodziny lub podmiotem organizującym pracę z rodziną, co potwierdzały złożone podpisy tych pracowników w protokołach ww. posiedzeń.

(dowód: akta kontroli str. 33 – 34, 45 – 46, 47 - 65)

W placówce opiekuńczo – wychowawczej typu rodzinnego zgodnie z § 17 ust. 2 rozporządzenia dla każdego dziecka powinno się prowadzić kartę pobytu zawierającą informacje: o znaczących dla dziecka wydarzeniach, postępach w nauce szkolnej, stanie zdrowia dziecka oraz ocenę aktualnej sytuacji dziecka. W toku kontroli, w oparciu o analizę kart losowo wybranych dzieci za miesiące: maj 2024 r., grudzień 2024 r., marzec 2025 r. potwierdzono prowadzenie przedmiotowego dokumentu każdemu dziecku, w trzech obszarach: sytuacji dziecka, sytuacji zdrowotnej i kontaktów z rodziną. Nie wyodrębniono obszarów dotyczących znaczących dla dziecka wydarzeń, postępów w nauce szkolnej, co stanowi nieprawidłowość. W treści obszaru dotyczącego sytuacji dziecka pojawiały się informacje odnośnie nauki wychowanka, a czasami także znaczących dla niego wydarzeń.

(dowód: akta kontroli str. 34, 66- 69)

Obowiązkiem placówki, zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia, jest zapewnienie wychowankom wyżywienia dostosowanego do potrzeb rozwojowych, kulturowych, religijnych i stanu zdrowia. Dzieciom zapewniano wyżywienie dostosowane do ww. potrzeb. Wychowawcy ustalali jadłospis oraz przygotowywali wszystkie posiłki, dyrektor natomiast odpowiedzialny był za zakup produktów spożywczych. W Domu zapewniano: śniadanie, II śniadanie, obiad, podwieczorek i kolację. Śniadania i kolacje podawane były w formie otwartego bufetu, dzieci pod nadzorem dorosłej osoby przygotowywały sobie posiłek zgodnie z własnym upodobaniem, a na kolacje przygotowywane były także ciepłe dania. Obiady (w tygodniu zwykle jednodaniowe, dwudaniowe w weekendy), gotowane były na bieżąco i podawane każdemu dziecku po przyjściu ze szkoły. Wszystkie dzieci dodatkowo miały wykupione obiady w szkole. Od około 4 miesięcy Placówka była wspomagana przy opracowywaniu jadłospisów przez dietetyka zatrudnionego z ramienia Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lubinie⁵. Z indywidualnych rozmów z wychowankami wynika, że miały one swobodny dostęp do artykułów żywnościowych, owoców oraz napojów, poza słodyczami, które były ograniczane. Dostęp ten jednak zawsze był nadzorowany przez dorosłych. Do szkół dzieci otrzymywały kanapki oraz owoce. Z informacji pozyskanych od dyrektora wynikało, że żadne dziecko nie wymagało stosowania środków spożywczych specjalnego żywienia, natomiast dwojgu zalecono dietę bezmleczną. Dzieciom organizowano urodziny oraz inne okazjonalne uroczystości, co wiązało się z przygotowaniem odpowiedniego menu.

(dowód: akta kontroli str. 36 - 37)

Na podstawie § 18 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia, placówka powinna zapewnić wychowankom dostęp do opieki zdrowotnej. Z wyjaśnień Dyrektora oraz analizy dokumentacji wynikało, że w tym zakresie korzystano z usług Zespołu Przychodni Lekarskiej LUBMED w Lubinie, gdzie były zadeklarowane wszystkie dzieci. Poza tym 9 z nich w okresie objętym kontrolą korzystało ze wsparcia lekarzy specjalistów, m.in.: dwoje dzieci objętych było leczeniem stomatologicznym, sześcioro leczeniem okulistycznym, dwoje opieką psychiatryczną, 2 opieką audiologa, 2 – neurologopedy lub logopedy, 4 – opieką ortodonta, 2 opieką neurologa, 1 leczeniem kardiologicznym, 1 alergologicznym, 2 opieką dermatologa. Badaniom diagnostycznym w Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Lubinie objęto jedno dziecko, a dwóch podopiecznych otrzymywało wsparcie od psychologa zatrudnionego w PCPR. Zaopatrzenie dzieci w produkty lecznicze następowało zgodnie z zaleceniami lekarza (leki na choroby sezonowe) oraz jedno dziecko otrzymywało leki przepisane przez psychiatrę,

⁵ dalej zwane „PCPR”

dwoje leki przeciwalergiczne. Czworo dzieci nosiło aparaty ortodontyczne, 5 okulary, a 2 wychowanków stosowało wspomnianą powyżej dietę bezmleczną. W okresie objętym kontrolą jeden wychowanek przebywał w szpitalu psychiatrycznym od grudnia 2024 r. do lutego 2025 r. Produkty lecznicze przechowywane były w kuchni, w zamkniętej na klucz szafce, poza dostępem wychowanków.

Wobec powyższego, Placówka zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 2 - 4 rozporządzenia, zapewniała dzieciom dostęp do opieki zdrowotnej oraz zaopatrywała w leki, wyroby medyczne, jeśli takie były wymagane.

(dowód: akta kontroli str. 38, 70 - 72)

Każdemu dziecku, zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 6 lit. a, lit. b i lit. c rozporządzenia, zapewniano wyposażenie w odzież, obuwie, bieliznę oraz inne rzeczy osobistego użytku adekwatne do pory roku, wieku i potrzeb, środki higieniczne i zabawki. Zakupów odzieżowych dokonywano najczęściej przez Internet. Dyrektor ze starszym wychowankiem czasami dokonywał zakupów odzieżowych bezpośrednio w sklepie stacjonarnym. Dzieci posiadały odzież uwzględniającą ich wzrost, rozmiar oraz indywidualne upodobania. Podczas rozmów z wychowankami, wygląd i jakość ubrań nie budził zastrzeżeń. Dzieci posiadały w swoich pokojach, a szczególnie w pokoju zabaw szereg zabawek (dla chłopców i dziewczynek), książek edukacyjnych, przyrodniczych, gier planszowych, maskotek, trampolinę, rower treningowy, bujak Montessori, stół bilardowy. W ogrodzie znajdował się mały drewniany domek dla młodszych wychowanków. W Placówce zapewniano także środki do higieny osobistej – szampony, żele do kąpieli, mydła do rąk, kremy do twarzy, balsamy do ciała, szczoteczki i pasty do zębów.

(dowód: akta kontroli str. 32, 37)

Wychowankowie w myśl § 18 ust. 1 pkt 5, pkt 12 rozporządzenia, mieli możliwość korzystania z zajęć pozalekcyjnych, w tym wychowawczych i terapeutycznych oraz rekreacyjnych. W szkole w zajęciach rewalidacyjno – kompensacyjnych brało udział 4 dzieci, w tym 2 również w logopedycznych. W zajęciach wyrównawczych z przedmiotów nauczania (matematyka, j. polski, biologia, geografia) uczestniczyło 5 wychowanków. Na terenie Placówki zorganizowano też warsztaty z arteterapii, w których brali udział wszyscy podopieczni, a dla jednego zajęcia logopedyczne. Dodatkowo, chętnym i wykazującym zainteresowanie, umożliwiono (odpłatnie) naukę jazdy konnej – 3 dzieci oraz udział w zajęciach tanecznych i karate w szkole – 2 dzieci (również odpłatnie). W ramach zajęć organizowanych nieodpłatnie przez szkołę dwoje dzieci uczęszczało na zajęcia sportowe - warcaby, piłkę nożną, tenis stołowy. Podczas minionych wakacji (lipiec 2024 r.) oraz ferii

zimowych 7 dzieci, które wyraziły zgodę, spędziło czas na koloniach letnich lub na zimowiskach. Wobec powyższego można stwierdzić, że Placówka zorganizowała wychowankom szeroki wachlarz zajęć o charakterze terapeutycznym, rekreacyjnym, rozwijającym ich zdolności i zainteresowania. Oprócz tego w jednostce kultywowane były tradycje świąteczne i obchodzone urodziny każdego wychowanka.

(dowód: akta kontroli str. 70 - 76)

Wychowankowie zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 10 lit. a rozporządzenia, mieli zapewniony dostęp do nauki, która w zależności od potrzeb dzieci odbywała się w szkołach poza Placówką, w tym w:

- 4 w Szkole Podstawowej w Siedlcach;
- 3 w Szkole Podstawowej przy Specjalnym Ośrodku Szkolno – Wychowawczym w Lubinie;
- 1 w Szkole Podstawowej przy Młodzieżowym Ośrodku Szkolno – Wychowawczym w Bystrzycy Górnej;
- 1 w Technikum TEB Edukacja w Lubinie.

W okresie objętym kontrolą żadne z dzieci nie korzystało z nauczania indywidualnego. Z informacji otrzymanych podczas kontroli wynika, że zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia, dyrektor zapewniał dzieciom podręczniki do nauki języka obcego, ćwiczenia oraz pozostałe podręczniki i materiały edukacyjne, które nie były zapewniane przez daną szkołę. Wyposażał każde dziecko w artykuły i przybory szkolne. Dzieci otrzymywały je z początkiem roku szkolnego i uzupełniane były systematycznie w sytuacji zgłaszania ich braku. Wszystkie miały zapewnioną pomoc w odrabianiu lekcji. Nauka własna, według obowiązującego planu dnia odbywała się codziennie po południu, a w dni wolne według potrzeb.

Podczas czynności kontrolnych zwrócono uwagę, że jeden wychowanek w wieku 3 lat i 10 miesięcy, przyjęty do Placówki niespełna dwa lata temu, we wrześniu 2023 r. (wówczas w wieku 2 lat i 3 miesięcy) nie uczęszczał nadal ani do żłobka, ani do przedszkola. Jako główny powód tej sytuacji wskazano dalsze pampersowanie dziecka oraz brak umiejętności werbalnego porozumiewania się, co wyklucza uczestnictwo dziecka w zajęciach przedszkolnych. Podczas kontroli zwrócono uwagę, że chłopiec przebywając w Placówce już ponad półtora roku nie poczynił większych postępów w zakresie higieny, samoobsługi, jak również w porozumiewaniu się. Zwrócono także uwagę na bardzo zaniedbany stan uzębienia dziecka. Po rocznym pobycie w Placówce dziecko zostało przebadane w Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej, na wniosek jego matki pozyskano w grudniu 2024 r. wyniki tych badań,

w których nie określono kierunku działań i nie wskazano zaleceń do pracy z dzieckiem. W tym przypadku należało się zwrócić się o wydanie opinii lub orzeczenia do Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w sprawie objęcia dziecka wczesnym wspomaganiem rozwoju. W roku 2024 przebadano dziecku słuch (wynik prawidłowy). Na początku 2025 r. dyrektor zorganizował prywatne wizyty u neurologopedy, celem badań pod kątem wykrycia dysfunkcji mowy. W tym roku podjęto także kontakt ze stomatologiem celem wyleczenia zębów. Z punktu widzenia funkcjonowania Placówki kluczowe wydają się warunki pracy i pełnione dyżury opiekuńczo – wychowawcze. Sprawowana opieka nad 10 dziećmi (w tym czworga poniżej 10 r.ż. i co najmniej jednego z poważnymi zaburzeniami w zachowaniu) przez 1 wychowawcę w trybie 12 godzinnych dyżurów oraz dyrektora była niewystarczająca, by zabezpieczyć na właściwym poziomie potrzeby wszystkich dzieci i stworzyć im sprzyjające warunki rozwoju. Stwierdzono, że dyrektor domu jest obciążony ciągłymi obowiązkami związanymi ze sprawnym funkcjonowaniem Placówki, m.in. dowożeniem, odwożeniem dzieci do szkół i innych instytucji, robieniem zakupów, załatwianiem spraw w mieście. W tym czasie 1 wychowawca pozostający z dziećmi gotuje, sprząta, pierze, odrabia lekcje z podopiecznymi, bawi się z nimi i wykonuje wszystkie pozostałe prace. Taka sytuacja wyklucza możliwość indywidualnego podejścia do wychowanków, poświęcenia im czasu, a w sytuacji ww. chłopca ewidentnie wskazuje na brak treningu czystości, brak ćwiczeń rozwijających mowę, brak niezwłocznie podjętych działań w celu zorganizowania wsparcia specjalistycznego dziecku, a tym samym brak wdrożonych ćwiczeń stymulujących jego rozwój. Powyższe powoduje, że w Placówce nie były w wystarczającym zakresie spełnione warunki, o których mowa w § 10 rozporządzenia, tj. liczba dzieci pozostających pod opieką 1 osoby pracującej z dziećmi w placówce opiekuńczo-wychowawczej, nie odpowiadała potrzebom dzieci oraz rodzajowi prowadzonych zajęć, co stanowi nieprawidłowość. Ta sytuacja rzutowała także, że w niewystarczającym zakresie - w zbyt długim czasie – (w odniesieniu do ww. chłopca) spełniano warunki art. 93 ust. 4 pkt 1, 6 i 7 ustawy (tj. dotyczące: zapewnienia dziecku całodobowej opieki i wychowania oraz zaspokajania jego niezbędnych potrzeb, w szczególności rozwojowych, zdrowotnych; objęcia dziecka działaniami terapeutycznymi; zapewnienia korzystania z przysługujących świadczeń zdrowotnych). Ostatecznie obowiązek w przedmiotowym zakresie został spełniony. Należy także dodać, że Placówka była objęta wsparciem organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, którego przedstawiciel raz w miesiącu odwiedzał Dom oraz psychologa, którego wizyta w Placówce związana była z koniecznością sporządzania diagnozy psychofizycznej dziecku na początku jego pobytu.

Podczas kontroli pozyskano równocześnie informację, że zasoby finansowe Placówki i ograniczony jej budżet nie pozwalały na zwiększenie etatów. W kontekście powyższych nieprawidłowości i zważając na fakt dużej liczby dzieci, ich wieku i przejawianych dysfunkcji rozwojowych, wskazane jest zatrudnienie dodatkowej osoby do opieki nad nimi w wymiarze adekwatnym do potrzeb.

Dyrektor Placówki uiszczal opłaty za wyżywienie wszystkich wychowanków w szkole, w tym przebywających w MOW i SOSzW. Te dzieci były przywożone i odwożone samochodem dyrektora do ww. jednostek. Bus szkolny obsługiwał dzieci uczęszczające do szkoły w Siedlcach, a najstarsza wychowanka do Lubina dojeżdżała darmową komunikacją miejską. Placówka także pokrywała koszty przejazdu do i z miejsca uzasadnionego pobytu dziecka poza placówką opiekuńczo-wychowawczą, np. do szpitali, na różne zajęcia, itp. Wobec powyższego Dom ponosił wydatki, o których mowa w § 18 ust. 1 pkt 13 i pkt 14 rozporządzenia.

(dowód: akta kontroli str. 77 - 78)

Na podstawie § 18 ust. 1 pkt 8 rozporządzenia, placówka powinna zapewnić wszystkim dzieciom od 5. roku życia kwotę pieniężną do własnego dysponowania, której wysokość nie jest niższa niż 3% kwoty odpowiadającej kwocie, o której mowa w art. 80 ust. 1 pkt 2 ustawy, przy czym za okres maja 2024 r. zgodnie z ówczesnymi zapisami kwota pieniężna do własnego dysponowania przez dzieci od 5. roku życia, powinna być w wysokości nie niższej niż 1% i nie wyższej niż 8% kwoty odpowiadającej kwocie, o której mowa w art. 80 ust. 1 pkt 2 ustawy. Równocześnie, potwierdzono, że postanowienia dotyczące ustalenia wysokości kwoty pieniężnej do własnego dysponowania przez dzieci zawarte były w regulaminie organizacyjnym Placówki. Analiza przedstawionych podczas kontroli list wypłat w losowo wybranych okresach pokazała, że w miesiącu maju 2024 r. wypłacono kieszonkowe w wysokości 30 zł dziecku poniżej 5 r.ż. W miesiącu grudniu, w którym to dziecko ukończyło 5 lat wypłata kieszonkowego była w tej samej wysokości, w miesiącu lutym 2025 r. była zaniżona o przeszło 5 zł od kwoty obowiązującej, wynoszącej od 1 czerwca 2024 r. nie mniej niż 45,51 zł. Stanowi to nieprawidłowość. Pozostałe dzieci otrzymały kieszonkowe w wysokości zgodnej z ówczesnymi przepisami. W rozmowach indywidualnych wychowankowie potwierdzili, że otrzymują kieszonkowe. Potrafili określić jego wysokość, jak również za co może być zwiększone lub pomniejszone. Odbiór kieszonkowego dzieci potwierdzały podpisem na listach wypłat.

(dowód: akta kontroli str. 79 - 81)

Przedmiotem kontroli była także ocena zgodności zatrudnienia pracowników z wymogami kwalifikacyjnymi, tj. dyrektora oraz osób zatrudnionych na stanowiskach wychowawców. Dokonując analizy akt osobowych ustalono, że w okresie objętym kontrolą w Placówce z dziećmi pracował dyrektor, który w myśl art. 99 ust. 1 ustawy pełnił jednocześnie funkcję wychowawcy oraz w sumie 7 osób na stanowisku wychowawcy. Na dzień kontroli zatrudnionych było 4 wychowawców. Wszyscy, za wyjątkiem 1 osoby zatrudnieni byli na podstawie umowy zlecenia, odnawianej co pół roku, a jedna osoba na czas nieokreślony na podstawie umowy o pracę. Dyrektor spełniał wymogi wynikające z art. 97 ust. 4 ustawy oraz został zweryfikowany w myśl art. 97 ust. 3 pkt 3-6 ustawy. Wychowawcy spełniali wymóg art. 98 ust. 2 ustawy i zostali także zweryfikowani w myśl art. 98 ust. 3 pkt 1-4 ustawy.

(dowód: akta kontroli str. 82 - 85)

Podczas czynności kontrolnych w siedzibie Placówki zbadano obszar przestrzegania praw dziecka, o których mowa w art. 4 ust. 1 – 11 ustawy. W związku z tym, dokonano obserwacji dzieci przebywających w Placówce w dniach wykonywanych czynności kontrolnych oraz przeprowadzono rozmowy indywidualne z 4 z nich, po wyrażeniu przez nie zgody. W trakcie obserwacji dzieci w domu, ich zachowania były naturalne, nie stwierdzono u wychowanków zachowań wzbudzających niepokój, mogących świadczyć o naruszeniu ich praw lub zagrożeniu bezpieczeństwa. Dzielili się swoimi uwagami i opiniami. Opowiadały o zwyczajach w Domu, swoich obowiązkach, o uczestnictwie w imprezach organizowanych przez Placówkę i poza nią, na terenie szkół w postaci różnych imprez szkolnych, wyjazdów jednodniowych lub kilkudniowych wycieczek. Czuły się stabilnie i bezpiecznie. Znały okoliczności pobytu w pieczy zastępczej. Potwierdziły, że podtrzymują kontakty telefoniczne lub osobiste z członkami rodzin, gdy są przez nich odwiedzani lub mają zgodę na urlopowanie do domu. Podkreśliły, że sami mogą decydować o tych kontaktach, nie są do nich zmuszani i nie są one im zakazywane. Obowiązki im przydzielane dostosowywane były do ich możliwości i rozwoju. Dzieci opowiadały o otrzymywanym wsparciu edukacyjnym ze strony dyrektora i wychowawczyń, uczęszczaniu do lekarzy (pediatra, stomatolog, okulista), posiadanych zainteresowaniach i uczęszczaniu na zajęcia pozalekcyjne. Szczególną uwagę poświęcono w rozmowach w sprawie przestrzegania praw dziecka. Wychowankowie zaprzeczyli występowaniu zachowań mających znamiona przemocy wobec nich samych, nie byli też świadkami przemocy w stosunku do innych. Odnieśli się natomiast do złych zachowań jednego z podopiecznych, którego czasem się boją, zdarza się, że jest to związane z naruszaniem ich nietykalności cielesnej, na co niezwłocznie reagują osoby dorosłe. Obserwacja dzieci pozwoliła stwierdzić, że wyglądały na zadbane i zaopiekowane.

Nie skarżyły się na złe samopoczucie ani inne dolegliwości mogące świadczyć o problemach zdrowotnych. Jedna z wychowanek w dniach kontroli pozostawała w domu, w związku z dolegliwościami bólowymi. Wypowiadały się pozytywnie na temat posiłków przygotowywanych w Domu. Dzieci opowiadały o otrzymywanym kieszonkowym, jego wysokości i najczęściej przeznaczanym celu jego wydatkowania. W związku z powyższym należy uznać, że Prawa Dziecka w Placówce były przestrzegane i jednocześnie uczula się, aby wzmocnić nadzór nad zachowaniami niepożądanymi chłopca oraz przeciwdziałać reakcjom lękowym u dzieci.

(akta kontroli str. 114 – 115)

W wyniku przeprowadzonej kontroli kompleksowej w trybie zwykłym w Placówce Opiekuńczo – Wychowawczej typu rodzinnego „Przystań” w Skłodowicach, stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Liczba dzieci pozostających pod opieką 1 osoby pracującej z dziećmi w placówce opiekuńczo-wychowawczej nie odpowiadała potrzebom dzieci oraz rodzajowi prowadzonych zajęć.
2. W kartach pobytu nie wyodrębniono obszarów dotyczących znaczących dla dziecka wydarzeń i postępów w nauce szkolnej.
3. Wypłata kieszonkowego w nieprawidłowej wysokości.

W związku z powyższym wydaje się zalecenia pokontrolne:

1. Zapewnić liczbę osób pracujących z dziećmi odpowiednią do potrzeb dzieci i rodzaju prowadzonych z nimi zajęć.

Podstawy prawne: § 10 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. z 2025 r. poz. 395).

Termin realizacji: na bieżąco.

2. W kartach pobytu uwzględniać wszystkie obszary wskazane w przepisach.

Podstawy prawne: § 17 ust. 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. z 2025 r. poz. 395).

Termin realizacji: na bieżąco.

3. Wypłacać wychowankom kieszonkowe w kwocie zgodnej z przepisami prawa.

Podstawy prawne: § 18 ust. 1 pkt 8 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. z 2025 r. poz.

395).

Termin realizacji: na bieżąco.

Pouczenie:

Zastrzeżenia do wystąpienia pokontrolnego, w tym wystąpienia niezawierającego zaleceń pokontrolnych, składa się na zasadach określonych w art. 197d ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j.: Dz. U. z 2025 r. poz. 49).

Proszę w terminie do dnia 31 sierpnia 2025 roku o powiadomienie Wojewody Dolnośląskiego o sposobie realizacji zaleceń, uwag i wniosków przedstawionych w powyższym wystąpieniu pokontrolnym.

GŁÓWNY SPECJALISTA
Edyta Kubicka
.....
(przewodniczący zespołu kontrolnego)

INSPEKTOR WOJEWÓDZKI
Joanna Leskowska
.....
(kontroler)

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO
Ewa Oleńacz
Zastępca Dyrektora Biura Polityki Społecznej
(kierownik komórki do spraw kontroli)